

Одредби и услови

за користење на услуга за еднократни сертификати

на Давателот на доверливи услуги KIBSTrust

Последна промена: 09.11.2021, 1201-377/2 ([види ги архивираните верзии](#))

1. Општи одредби

Во овој документ се наведени одредби и услови за користење на услугата за еднократни сертификати за електронско потпишување, којашто KIBSTrust ја нуди во согласност со правилата и практиките наведени во документот „Правила и постапки за издавање на еднократни сертификати“ (во понатамошниот текст: CP/CPS).

- 1.1. CP/CPS се поврзани со PKI системот на KIBSTrust со сопствен коренски сертификат „KIBSTrust Light Sign G1“ за потпишување на еднократните сертификати за крајните корисници (согласно стандардот ETSI EN 319 411-1 рефернцирана како Lightweight Certificate Policy (LCP)).
- 1.2. Станува збор за инфраструктура со јавен клуч заснована на сертификати кои не се сфатени како гаранција за потврда на безусловна автентичност на податоците содржани во сертификатот. Бидејќи одговорноста за потврда на автентичноста на податоците од страна на издавачот на сертификати е извор на трошок кој може да ја намали широката употреба на PKI услугите, KIBSTrust се концентрира на економично решение кое ќе обезбеди брзо, ефикасно и безбедно генерирање на сертификати врз основа на барања доставени од апликативни решенија на даватели на online услуги до PKI платформата на KIBSTrust (фабрика за сертификати).
- 1.3. Давателот на online услуга (трета страна) и неговиот клиент мора да се запознаат со наведените CP/CPS и истите да ги прифатат.
- 1.4. Третата страна склучува договор со KIBSTrust за добивање на услуга на издавање на еднократни сертификати за електронско потпишување. Со склучување на договор третата страна постанува Претплатник на KIBSTrust за користење на услуга за издавање на еднократни сертификати.
- 1.5. Носителот на сертификат е физичко лице. Носителот на сертификат е клиент на Претплатникот за услуги понудени од претплатникот.
- 1.6. Верификација на идентитетот на клиентот и барање за издавање сертификат
  - 1.6.1. Претплатникот пред да побара да биде издаден еднократен сертификат за електронско потпишување, го верификува идентитетот на клиентот со користење на свои методи за кои смета дека ги задоволуваат потребите преземениот ризик да го сведе на прифатливо ниво.
  - 1.6.2. Идентитетот на клиентот, односно носителот на сертификат, се одредува минимум со потврдување на неговата адреса за електронска пошта и телефонскиот број на неговиот мобилен уред. Овие а по потреба и други атрибути се потврдуваат од страна на Претплатникот за време на процесот на регистрација својот клиент .
- 1.7. KIBSTrust може да одбие да издаде сертификат, според свое наоѓање, и доколку доставеното барање од апликацијата на Претплатникот не е во соодветен облик.
- 1.8. Клиентот на Претплатникот треба да биде деловно способен за да користи online услуги за динамички процеси на Претплатникот каде издавање на еднократен сертификат за електронско потпишување се издава само во момент на потреба од потпишување.
- 1.9. Претплатникот е одговорен за плаќање на сите давачки за испорачаната доверлива услуга, како и за секој надомест што произлегува од неправилната употреба на издадениот сертификат.

- 1.10. KIBSTrust обезбедува достапност на услугите за статусот на сертификатот 24 часа на ден, 7 дена во неделата со севкупна достапност од минимум 99% годишно, со планиран прекин што не надминува 0,4% годишно.
- 1.11. KIBSTrust гарантира почитување на принципот на еднаквост и заштита од дискриминација при остварување на човековите права и слободи¹.
- 1.12. KIBSTrust има право да ги менува и дополнува овие Одредби и услови во секое време, доколку има оправдана потреба за такви измени и дополнувања, односно кога е задолжително според регулаторните барања. Измените и дополнувањата на Одредбите и условите, заедно со датумот на стапување во сила се објавуваат најдоцна 10 дена пред стапувањето во сила. Сите претходни верзии се објавени на: <https://www.kibstrust.com/repository>.

2. Прифаќање на сертификат за електронски потпис, типови сертификати

- 2.1. Носителот на сертификатот е информиран за податоците за потврда на идентитетот, кои ќе бидат запишани во неговиот сертификат пред да ја изрази својата воља на прифаќање одредена содржина или давање согласност, преку нивно електронско потпишување. Ако носителот на сертификатот не се согласува (особено доколку податоците за потврда на идентитетот не се точни), тој може да одбере да не продолжи со акцијата понудена од третата страна (на пример да притисне копче „Затвори“ во горниот десен агол од активната форма).
- 2.2. Со притискање на копче или ако на друг начин се означи дека носителот на сертификатот изразува изречна воља да се прифатат информациите или содржината во деловниот процес спроведен од третата страна претставува чин на прифаќање на еднократниот сертификат и создавање на електронски потпис.
- 2.3. Вид и намена на сертификати, постапка за сертификација:

Вид на сертификат	Намена	Применета и објавена политика за сертификација
Еднократен сертификат за напреден електронски потпис во согласност со МК-eIDAS и eIDAS.	Потпишување со податоци во електронска форма кои се приложени или логички поврзани кон други податоци во електронска форма.	CP/CPS на KIBSTrust за издавање на еднократни сертификати за електронски потписи, се објавени на: https://www.kibstrust.com/repository Во согласност со: ETSI EN 319 411-1

Еднократниот сертификат е со краткотрајна животен век. Неговата важност е 60 минути и може да се употреби само за една трансакција.

3. Користење на еднократниот сертификат

3.1. Дозволено користење

Сертификатите произлезени од „KIBSTrust Light Sign G1“ за „Light Sign“ профил ексклузивно се наменети да се користат за електронско потпишување само кога носителот на сертификатот како физичко лице сака да означи воља на прифаќање на информација или содржина во деловен процес спроведен од претплатникот.

Сертификатите се дозволени за користење во процеси со ризици кои претплатникот смета дека се соодветни на неговите потреби и проценетите ризици.

Приватниот клуч на издавачкиот сертификат „KIBSTrust Light Sign G1“ се користи за:

- Потпишување еднократен сертификат за носител на сертификат.
- Потпишување Листа на поништени сертификати (Certificate Revocation Lists - CRL)

¹ Закон за спречување и заштита од дискриминација

- Потпишување на сертификат што се користи за потпишување на одговорите од системот за проверка на статус на сертификат со користење на протокол за моментален статус на сертификат (OCSP систем).

3.2. Забрането користење

Која било друга употреба, освен онаа што е дефинирана во точка 3.1, е забранета. Сертификатите ќе бидат користени само за цели во согласност со применливите закони и релевантните јавно објавени CP/CPS на KIBSTrust.

Издавачките сертификати не смеат да се користат за какви било функции освен за функциите за издавање на еднократни сертификати. Покрај тоа, еднократните сертификати нема да се користат како издавачки сертификати.

4. Употреба и чување

- 4.1. Информациите во сертификатите се точни. Нема грешки или суштинско погрешно претставување на фактите во сертификатот што се познати или што потекнуваат од субјектите кои ја одобруваат апликацијата за сертификат или издаваат сертификат.
- 4.2. Сертификатот станува валиден на датумот наведен во сертификатот. Валидноста на сертификатот истекува на датумот наведен во сертификатот. Поради краткиот рок на важење на сертификатот истиот не може да биде поништен.
- 4.3. Валидноста на создадениот потпис се зголемува со примена на методот LTV (Long Term Validation) односно со дополнителни атрибути како временски жиг и вградување на CRL како доказ нека во моментот на создавање на потписот, сертификатот бил валиден.
- 4.4. Ревизорските записи поврзани со издавањето на сертификатот се чуваат локално во период од најмалку 2 (два) месеци. Дигиталните архивски записи во врска со процесот на издавање на сертификат се чуваат во период од најмалку 10 (десет) години по истекот на соодветниот сертификат.

5. Права и обврски на носителот на сертификатот

- 5.1. Носителот на сертификатот на електронски потписи е должен:
  - 5.1.1. Да биде единствено и целосно одговорен за сите последици од користењето на неговите сертификати за време и по истекување на важноста на сертификатот.
  - 5.1.2. Да биде единствено одговорен за секоја штета предизвикана поради неизвршување или неправилно извршување на своите обврски, наведени во CP/CPS и/или законите на Република Северна Македонија.
  - 5.1.3. Да биде свесен дека електронските потписи, дадени врз основа на истечени или поништени сертификати се неважечки.
  - 5.1.4. Да достави точни, вистинити и целосни информации поврзани со издавањето на сертификатот до Претплатникот.
  - 5.1.5. Да не продолжува со постапката за издавање сертификат, доколку не е деловно способен да го стори тоа.
  - 5.1.6. Да го користи неговиот приватен клуч и сертификат во согласност со CP/CPS, вклучувајќи ги применливите договори, утврдени во дел 9 и законите на Република Северна Македонија.

6. Права и обврски на КИБС

Без оглед на Дел 8, КИБС треба да ги обезбеди услугите во согласност со CP/CPS за издавање на еднократни сертификати за електронски потписи, како и со соодветното законодавство.

7. Обврски на засегнатите страни за проверка на статусот на сертификатот

- 7.1. Засегнатата страна ги проучува ризиците и одговорностите поврзани со прифаќањето на сертификатот. Ризиците и одговорностите се наведени во релевантните CP/CPS. Засегнатата страна

потврдува дека има пристап до доволно информации за да може да донесе одлука за степенот до кој ќе избере да се потпре на информациите наведени во сертификатот. ЗАСЕГНАТАТА СТРАНА Е ОДГОВОРНА ЗА ОДЛУКАТА ДАЛИ ДА СЕ ПОТПРЕ ИЛИ НЕ НА ИНФОРМАЦИИТЕ СОДРЖАНИ ВО ЕДНОКРАТНИОТ СЕРТИФИКАТ.

- 7.2. Засегнатата страна потврдува и се согласува дека нејзиното користење на складиштето на KIBSTrust и нејзиното потпирање на сертификат ќе биде регулирано со применливите CP/CPS кои може одвреме навреме да се менуваат. Применливите CP/CPS се објавени на интернет, во складиштето на веб-страницата <https://www.kibstrust.com/repository> и се достапни преку е-пошта со испраќање на барање на: helpdesk@kibstrust.com. Најновите и претходните верзии на CP/CPS, исто така, се објавени во складиштето на КИБС на страницата <https://www.kibstrust.com/repository>.
- 7.3. Засегнатата страна треба да ги земе предвид сите ограничувања наведени во кој било сертификат, издаден од KIBSTrust и да обезбеди дека трансакцијата што треба да се прифати е во согласност со соодветната политика на сертификатот (CP).
- 7.4. Еднократните сертификати се користат само до онаа мера до која употребата е во согласност со важечкиот закон. Овие сертификати не се дизајнирани, наменети или одобрени за употреба за контролна опрема во опасни околности или за употреба што бара безбедно извршување, како што е работење на нуклеарни постројки, воздухопловни навигациски системи или системи за комуникација, системи за контрола на воздушниот сообраќај или системи за контрола на оружје, каде што дефект може да доведе директно до смрт, лична повреда или сериозно оштетување на животната средина.
- 7.5. Засегнатата страна ја потврдува валидноста на сертификатот со проверка на валидноста на истиот користејќи информации од услугите за проверка на статус на сертификат преку OCSP и CRL достапни преку линковите дадени во сертификатот. Услугата OCSP е достапна преку HTTP протокол и е јавно достапна на <http://ocsp2.kibstrust.com/>.
- 7.6. Од засегнатите страни се очекува да го користат регистарот на даватели на доверливи услуги на Министерството за информатичко општество и администрација во Република Северна Македонија за да утврдат дали услугите на КИБС како давател на доверливи услуги се регистрирани.

8. Ограничена гаранција и одрекување/ограничување на одговорност

- 8.1. КИБС е одговорен за извршувањето на своите доверливи услуги, како што е наведено во неговите CP/CPS.
- 8.2. КИБС гарантира дека има договори за задолжително осигурување што ги покриваат сите доверливи услуги на КИБС за да обезбедат надомест на штета предизвикана од прекршување на обврските на KIBSTrust.
- 8.3. КИБС ги информира сите Претплатници пред да ја прекине услугата на издавање на сертификати и ја одржува документацијата поврзана со прекинатата услуга на издавање на сертификати и потребните информации во согласност со процесот утврден во CP/CPS.
- 8.4. КИБС не е одговорен за:
  - 8.4.1. неправилната употреба на сертификат од страна на носителот на сертификатот или каква било злоупотреба на сертификатот или несоодветна проверка на сертификатот или за погрешни одлуки на носителот на сертификатот или засегнатата страна или какви било последици поради грешка или пропуст од страна на носителот на сертификатот или грешка или пропуст при проверките на валидноста на сертификатот.
  - 8.4.2. фалсификуван електронски потпис на документ, индикативно поради украден или компромитиран приватен клуч или на друг начин.
  - 8.4.3. загубата, неправилното складирање или неправилната употреба на алатки за временски жигови.
  - 8.4.4. неисполнувањето на своите обврски, доколку таквото неисполнување се должи на грешки или безбедносни проблеми на надзорниот орган, регистарот на доверлива листа на даватели на

- доверливи услуги на Министерството за информатичко општество и администрација во Република Северна Македонија или кој било друг јавен орган.
- 8.4.5. работата на софтверот или другите апликации обезбедени од трети лица кои не се поврзани со KIBSTrust.
  - 8.4.6. неисполнувањето на обврските, доколку таквото неисполнување се должи на настан на виша сила.
- 8.5. Како што е наведено во соодветните CP/CPS, КИБС дава ограничени гаранции и ги одрекува сите други гаранции, вклучително и гаранциите за соодветност за пласирање на пазарот или соодветност за одредена намена, ја ограничува одговорноста и ја исклучува целата одговорност, освен во случај на намерно несоодветно однесување или груба небрежност, за каква било загуба на добивка, загуба на податоци или други индиректни, последователни или казнени штети што произлегуваат од или во врска со користењето, испораката, лиценцирањето, извршувањето, неизвршувањето или компромитирање на сертификати за електронски потписи, временски жигови или кои било други трансакции или услуги што се нудат или се разгледуваат овде, дури и ако КИБС е известен за можноста од настанување на такви штети.
  - 8.6. Претплатниците, субјектите и засегнатите страни се известуваат за можноста за било која форма на компромитирање на приватен клуч што одговара на јавен клуч, содржан во еднократниот сертификат, што може или не може да се открие, и за можноста за употреба на компромитираниот клуч за да се фалсификува електронски потпис на документ.
  - 8.7. КИБС не е инволвиран во процесот на валидација на идентитетот на носителот на сертификатот. Без оглед на став 8.5, КИБС не е одговорен на кој било начин за автентичноста или веродостојноста на документите за идентификација доставени од претплатникот, ниту за каква било штета што може да му биде предизвикана на претплатникот или на другите лица.

9. Применливи договори, политики, CP/CPS

Релевантни договори, политики и изјави за практики во врска со сегашните Одредби и услови:

- 9.1. CP/CPS на КИБС за издавање на еднократни сертификати за електронски потписи.
- 9.2. Политика на доверлива услуга за создавање на електронски потписи.
- 9.3. Политика за приватност на КИБС.
- 9.4. Тековните верзии на сите горенаведени документи се јавно достапни во складиштето на КИБС <https://www.kibstrust.com/repository>.

10. Политика за приватност и доверливост

- 10.1. KIBSTrust ги обработува личните податоци според Политиката за приватност достапна во своето складиште на адреса <https://www.kibstrust.com/repository> и според сите законски акти на Република Северна Македонија.
- 10.2. Сите информации кои станале познати при обезбедувањето на услугите и кои не се наменети за објавување (на пр. информации кои му биле познати на KIBSTrust како резултат на работењето и обезбедувањето на доверливите услуги) се доверливи. Претплатникот има право да добие информации од KIBSTrust за себе во согласност со законот.
- 10.3. KIBSTrust ги заштитува доверливите информации и информациите наменети за внатрешна употреба од нивно компромитирање и се воздржува од нивно откривање на трети страни со спроведување различни безбедносни контроли.
- 10.4. Во согласност со релевантните закони и законски акти, KIBSTrust има право да ги открие информациите за претплатникот или субјектот на трета страна која има право да ги добие таквите информации и под услов откривањето да е законско, во согласност со националните прописи и прописите на ЕУ за заштита на податоци.

10.5. Покрај тоа, статистичките податоци за услугите на KIBSTrust кои не се персонализирани, исто така, се сметаат за јавни информации. KIBSTrust може да објавува статистички податоци за своите услуги кои не се персонализирани.

11. Достапност за лица со посебни потреби

Доколку претплатникот користи оперативни системи и апликативен софтвер при изработка на своите online апликации, еднократниот сертификат може да биде достапен за лице со посебни потреби.

12. Политика за поврат на средства

Носителот на сертификатот како клиент на претплатникот не е оној кој плаќа за издадениот еднократен сертификат. Во овој случај носителот на сертификатот нема основа за побарување на рефундирање на средства.

Претплатникот врз основа на потпишаниот договор со KIBSTrust за добивање услуга на издавање на еднократни сертификати во одредени случаи може да побара поврат на средства. Повратот на средства е регулиран во претплатничкиот договор па доколку има некакви побарувања истите ги доставува со KIBSTrust.

13. Применлив закон, жалби и механизам за решавање на спорови

13.1. Сите спорови во врска со доверливите услуги кои се обезбедуваат во согласност со овие Одредби и услови се регулираат во секој поглед и се толкуваат во согласност со законите на Република Северна Македонија со исклучок на нејзините прописи за судир на закони, како и на Европската Унија.

13.2. До онаа мера која е дозволена со закон, пред да може да се употреби било каков механизам за решавање спорови во поглед на одреден спор којшто се однесува на кој било аспект на доверливите услуги на KIBSTrust, носителот на сертификатот, Претплатникот или која било друга страна во спорот мора да ги извести KIBSTrust и сите други страни инволвирани во спорот за сите евентуални побарувања или жалби најдоцна во рок од триесет (30) календарски дена по откривањето на основата за побарувањето, освен ако не е поинаку предвидено со закон. Доколку спорот не биде решен во рок од шеесет (60) дена по првичното известување, страната може да побара правно решавање. Сите страни се согласни дека судовите на Република Северна Македонија ќе бидат исклучиво надлежни за сослушување и решавање на кој било спор во врска со толкувањето и спроведувањето на овие Одредби и обезбедувањето на услугите на KIBSTrust.

13.3. Претплатникот или која било друга страна може да го поднесе своето побарување или жалба на следнава адреса за е-пошта: helpdesk@kibstrust.com.

13.4. Сите барања за спор треба да се испратат на контактот за информации наведен во овие Одредби и услови.

14. Ревизија на доверливи услуги на KIBSTrust

14.1. KIBSTrust е давател на доверливи услуги чиј статус му е доделен од страна на надзорно тело.

14.2. Доверливите услуги на KIBSTrust се регистрирани во Регистарот на даватели на доверливи услуги на Министерството за информатичко општество и администрација во Република Северна Македонија. Предуслов за таквата регистрација е усогласеност со применливите прописи и стандарди.

14.3. Услугата за издавање еднократни сертификати не е квалификувана услуга и не подлежи на ревизија од тело за оценување на сообразноста кое е акредитирано во согласност со Регулативата (ЕЗ) бр. 765/2008 како надлежно за оценување на усогласеност на давателот на квалификувани доверливи услуги и на квалификуваните доверливи услуги кои тој ги обезбедува.

- 14.4. KIBSTrust во согласност со МК-eIDAS и eIDAS кога станува збор за квалификуваните доверерливи услуги спроведува редовна годишна ревизија. Наодите од таквите ревизии како и наодите на интерната ревизија, доколку е потребно, се користат за подобрување на другите доверливи услуги.
- 14.5. Заклучоците од ревизијата или сертификатите за усогласеност кои се базираат на резултатите од ревизија на оценувањето на сообразноста, извршена во согласност со Регулативата eIDAS, како и соодветните закони и стандарди се објавени во складиштето на KIBSTrust на страницата <https://www.kibstrust.com/repository>.

15. Контакт информации

15.1. Давател на доверливи услуги

КИБС АД

бул. "Кузман Јосифовски Питу" 1,
1000 Скопје, Република Северна Македонија
+389 2 5513 444, +389 2 3297 444 (понеделник - петок 8.30 - 16.00 централно европско време)
helpdesk@kibstrust.com
<https://www.kibstrust.com>

- 15.2. Барањата за поништување еднократни сертификати не се примаат.
- 15.3. Информациите на веб-страницата и контакт податоците за услужниот веб-портал се достапни на <https://www.kibstrust.com>.

16. Важност на Одредбите и условите

- 16.1. Овие Одредби и услови се подготвени во англиска и македонска верзија. Во случај на какви било несогласувања помеѓу овие верзии, македонската верзија ќе преовладее.
- 16.2. Доколку се утврди дека која било одредба или нејзината примена е невалидна или неприменлива поради која било причина и во која било мера од овие Одредби и услови, останатите одредби (како и примената на невалидната или неприменливата одредба на други лица или околности) нема да бидат засегнати од таквото откривање на невалидност или неприменливост, и ќе се толкуваат на начин на којшто разумно ќе се спроведе намерата на страните.

17. Дефиниции и кратенки

Поим/Кратенка	Дефиниција
Издавач на сертификати (ИС)	Дел од компанијата КИБС одговорен за издавање и верификување сертификати и листи на поништени сертификати со својот електронски потпис.
Сертификат	Електронска потврда со која се поврзува јавниот клуч на носителот на сертификатот со дополнителни информации, наведени во профилот на сертификатот, чиешто фалсификување е оневозможено преку шифрирање со користење на приватниот клуч на издавачот на сертификати.
Еднократен сертификат	Сертификат кој е валиден 1 час и може да се користи за една трансакција.
Политика за сертификати (CP)	Именуван пакет правила што укажува на применливост на сертификат за одредена заедница и / или класа на примена со заеднички безбедносни барања.
Правила за издавање сертификати (CPS)	Правила за постапките што ги користи издавачот на сертификати при издавање, управување, поништување и обновување сертификати.
Регистар на поништени сертификати (CRL)	Потпишана листа каде е наведена групата на сертификати што се поништени од издавачот на сертификати.
Регулатива eIDAS	Регулатива (ЕУ) бр. 910/2014 на Европскиот Парламент и на Советот од 23 јули 2014 година за електронска идентификација и доверливи услуги за електронски трансакции на внатрешниот пазар и за укинување на Директивата 1999/93/ЕЗ.
Верификација / валидација на идентитет	Единствена идентификација на лице преку проверка на неговиот/нејзиниот наведен идентитет.
МК-eIDAS	Закон за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги, (Службен весник на Република Северна Македонија, бр. 101/19....215/19).
КИБС	КИБС А.Д. Скопје
OCSP	Протокол за електронско добивање статус на сертификат.
OID	Идентификатор кој се користи за еднозначно именување на одреден објект.
Приватен клуч	Клуч од парот клучеви за кој се претпоставува дека се чува во тајност од страна на сопственикот на парот клучеви, а кој се користи за креирање електронски потписи и/или за дешифрирање на електронски записи или датотеки кои биле шифрирани со соодветниот јавен клуч.
Јавен клуч	Клуч од парот клучеви кој може јавно да бидат објавен од страна на сопственикот на соодветниот приватен клуч кој се користи од засегнатите страни за потврда на електронските потписи, креирани со помош на соодветниот приватен клуч на сопственикот и/или за шифрирање пораки кои можат да бидат дешифрирани само со помош на приватниот клуч на сопственикот.
Квалификувани доверливи услуги	Доверлива услуга, како што е дефинирана во МК-eIDAS што ги задоволува применливите барања утврдени во закон.
Давател на квалификувани доверливи услуги	Давател на доверливи услуги кој обезбедува една или повеќе квалификувани доверливи услуги и има добиено квалификуван статус од страна на надзорното тело.

Засегната страна	Физичко или правно лице кое се потпира на информациите наведени во сертификатот.
Носител на сертификат	Субјект на сертификат којшто за еднократните сертификати за електронско потпишување може да биде само физичко лице.
Претплатник	Физичко или правно лице кое се претплатува кај одреден давател на доверливи услуги и кој е законски обврзан за исполнување одредени претплатнички обврски.

КРАЈ НА ДОКУМЕНТОТ